

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Lib. III. Decretalium. In quo agitur De Rebus, quae in iudicium devenire solent, cujusmodi sunt, de vita et moribus Clericorum, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1708

Articulus IV. De unione beneficiorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73045](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73045)

assignet in alimenta; hæc enim imunita sunt à contributionibus; Sic Azor cit. §. Si quæras: Notat tamen Azor pensionem constitui solere cò minorem, quando Titulari, seu Rectori Ecclesiæ gravato omnia onera præstanda incumbunt.

934 Ad 2. 12. affirmativè, si onus sit reale, seu incumbat ipsi beneficio; res enim transit cum onere, secus est, si sit personale solum, seu gravatus tantum sit Beneficiatus; & si contingat vacare, vel sequestratam esse Ecclesiam, vel beneficium realiter gravatum, pensionem tunc præstat Oeconomus, vel sequester. Quòd, si antecessor in beneficio gravato, ante mortem, non solvit pensiones, dicendum erit juxta tradita superius, qualiter Successor teneatur ad antecessoris debita exsolvenda? Ad 3. 12. affirmativè, si Patronus sit Laicus ex fundatione, ædificatione, vel dotatione Ecclesiæ; quia hoc gratiam reddit majorem, & concessionem difficiliorè; secus, si habeat alio jure, vel Patronus sit Ecclesiasticus; sic Azor cit. p. 8. q. 3. Ad 4. 12. pariter affirmativè; quia non præsumitur, Papam velle duplici onere gravare eandem Ecclesiam; cæterum impetratio pensionis non necessariò requirit mentionem prius obtenti beneficii; secus est, si habens pensionem supplicet pro beneficio gratiosè concedendo, quia Canones non prohibent habere beneficium cum pensione in alio beneficio, sic Azor. cap. 10. quest. 8.

935 Ad 5. 12. pensiones extinguuntur variis modis 1. morte pensionarii; 2. contracto matrimonio per verba de præsentibus, intellige juxta num. 48. 3. promotione ad Episcopatum. Juxta dict. supr.; 4. professione Religiosa; 5. assumptâ militiâ; 6. si pensionarius etiam sine consensu Papæ illam remittat in perpetuum; 7. si jure, & non mero facto obtineat beneficium, in quo ei pensio constituta est: hæc enim omnia deduci possunt ex traditis in præmissis quæstionibus. Ad 6. constabit ex n. 986.

ARTICULUS IV.

De unione beneficiorum.

Tom. III.

936 Non est dubium, præbendarum numerum, etiam diminui, beneficiorum unione; hæc, est duorum, vel plurium beneficiorum, aut Ecclesiarum facta annexio, vel temporalis, vel perpetua; hoc fit, cum dicitur, ut hæc annexio perpetuò duret; vel ad perpetuam rei memoriam; vel ad beneplacitum Sedis Apostolicæ; vel, si fiat contemplatione Ecclesiæ; illa autem fit, cum exprimitur certum tempus, vel cum fit gratiæ personæ; in dubio autem præsumitur facta contemplatione Ecclesiæ.

§. I.

Quor modis fiat unio beneficiorum?

937 Resp. quòd tribus, primò, si ex duobus fiat unum; quo casu consuetudo; & privilegia uni Ecclesiæ concessa, accedunt etiam alteri, & si sint contraria, favorabilia servari possunt; sic Gregor. Tholof. Garcia, & alii. Secundo, si una Ecclesia, alteri tanquam Superiori, subjicitur, velut accessorium principali; & hoc casu, accessorium quasi extinguitur, & induit naturam, qualitates, & privilegia ejus, cui adhæret gloss. in c. Et temporis. V. unire. 16. quest. 1. Ita Sanchez lib. 7. moral. cap. 29. num. 164. quo casu, per unionem, factam Ecclesiæ exempta, Ecclesia unita, & ante non exempta, evadit exempta; & Ecclesia secularis, sic accessorie unita regulari, evadit regularis; quia ipsa quoad nomen, & titulum extinguitur, & solum conditionem acquirit Ecclesiæ principalis; sic Azor cit. part. 2. lib. 6. cap. 28. quest. 2. Sanchez cit. & alii. Tertiò, si duo beneficia æque principaliter uniantur, ita, ut ambo retineant naturam, qualitates, & privilegia sua, & neutra alteri subjiciatur, vel adhæreat; sed utrumque proprios redditus, & suum titulum habeat sub eodem tamen Rectore.

938 Quæstio est, unde cognoscere possimus unionem factam esse principaliter, vel accessorie? 12. ex tenore litterarum unionis; si enim dicitur: illud, & illud beneficium unimus, unio est æque principalis; si autem dicat: hoc beneficium isti Ecclesiæ, vel beneficio unimus, & incorporamus, unio facta est accessorie:

Et 2

riè:

riè: si autem ex verbis unionis, hujus qualitas intelligi non potest, spectandum est, quale beneficium sit magis, quale minus dignum? & in dato casu minus dignum, erit *accessoriè* unicum alteri, *exceptis* præbendis Canonicalibus, quæ annexæ sunt *dignitatibus Ecclesiarum Cathedralium, vel Collegiatarum*. Denique, si ambo sint *æquè digna*, attendi debet, à quo fiat denominatio? & illud principale, hoc accessorium erit; deinde etiam considerari debet usus, & consuetudo; si autem adhuc res dubia sit, præsumendum est, unionem esse *æquè principalem*; quia præsumptio fieri debet, ut titulus beneficii conservetur, & non, ut extinguatur; sic Castropalaus *cit. à n. 11.*

939 Circa istos modos *unionum*, not. r. aliud esse, quod Ecclesia *mutet statum* (ut si ex *regulari* fiat *seculare*; vel e contra ex *seculari* fiat *regulare*, de quo diximus à *num. 159.*) aliud, quod *uniatur alteri*; nam ex eo, quod monasterium, vel Ecclesia *mutet statum*, non idcirco amittit subjectionem, vel exemptionem, quam prius habuit; nisi aliud in *unionè*, vel *exemptione* exprimat; quo fit, quod si Ecclesia prius subiecta Episcopo, *æquè principaliter uniatur Monasterio exempto*; maneat Episcopo subiecta; & si exempta sic uniatur monasterio subiecto, maneat exempta, ut prius; nisi aliud exprimat in *unionè*, *c. fin. de confirm. util. vel inutil.* sed hoc limita, nisi uniatur alicui communitati, ejus personæ, & bona sint exempta; nam tunc etiam Ecclesia per *unionem* transit in ejus bona.

940 Not. 2. beneficium *accessoriè* unicum alteri, non *vacare mortuo*, vel *remoto Rectore principali*; nec permutari, vel resignari posse; sic Castropalaus *D. 6. de benefic. part. 12. §. 1. num. 5.* ubi addit, nec reservari posse, quia, quod non est, non habet qualitates; hinc etiam accepta collatione, & possessione beneficii principalis, etiam *accessorium collatum, & possessum* dicitur; & si beneficium parochiale uniatur *accessoriè* simplici, v. g. *Canonicatui*, tanquam

beneficium simplex est judicandum, ita ille; quamvis sine plenitudine potestatis beneficium dignius minus digno, *accessoriè uniri*; non deceat; & ideo etiam beneficium *accessoriè* unicum alteri, censetur hoc ipso collatum, & possessum, accepta collatione, & possessione principalis, nimirum ejus, cui sic unicum est; quia tunc est aliquid ejus; Castropalaus *cit. D. 6. de benefic. part. 12. §. 2. num. 5.*

Not. 3. quod unio *beneficiorum æquè principalis*, non præstet, ut beneficia inter se communicent, sic, ut qualitates, privilegia, & fructus alteri *communicentur*, qualiter fit in *unionè accessoriè*; sed solum, ut communicent in *persona*, manentibus cuilibet juribus suis, à juribus alterius distinctis, ut ante; sic Castropalaus *cit. num. 9.* Ex hoc sequitur, morte, vel amotione Rectoris, *vacare*, utrumque; & Vicarium unius non posse solvi ex fructibus alterius beneficii, nec utrumque permutari, & resignari posse, salva semper *unionè* in eadem persona, & in impetratione unius debere fieri mentionem alterius *æquè principaliter uniti*; sic Castropalaus *cit.*

Not. 4. quod beneficia, vel Ecclesie uniri, vel *incorporari* possint alteri tripliciter; videlicet *jure non pleno*, *jure pleno*, & *plenissimo*; *jure non pleno*, nimirum quoad sola temporalia; *jure pleno*, quoad temporalia, & spiritualia, populo tamen in jurisdictione spirituali remanente subiecto ipsi Ordinario; *jure plenissimo*, nimirum non solum in temporalibus, & spiritualibus, ita, ut etiam populus ab Episcopo Diocesano in spiritualibus exemptus sit; vel, ut ait Glossa magna in *c. Quoniam. 21. de Privilegiis*, quando sic incorporatur, v. g. Ecclesia Parochialis, ut Episcopus nullum jus Episcopale in ea habet, intellige *jus jurisdictionis Episcopalis*; sic Abbas *c. de Monachis, de præbend. num. 9.* Plura super hoc V. à *num. 739.*

943 *Quis habeat potestatem uniendo beneficia?*

Quæstio prima est de summo Pontifice; & in hoc puncto omninò affirmandum est; cum in eo sit summa potestas. *cap. 2. de præbend. in 6. ibi: licet Ecclesiarum, Personarum, Dignitatum, aliorumq; beneficiorum Ecclesiasticorum plenaria dispositio ad Romanum noscatur Pontificem pertinere, ita, quòd non solum ipsa, cum vacant, potest, de jure conferre; verum etiam jus in ipsis tribuere vacaturis; & hic solus unire potest Ecclesias Cathedralis, & Metropolitanas, ut habetur in c. sicut: 8. de excessibus Prælatorum, ubi Cœlestinus III. Episcopo Faustino scribens ait: Sicut unire Episcopatus, atq; potestati subijcere aliena, ad summum Pontificem pertinere dignoscitur; ita Episcopi est Ecclesiarum suæ Diocesis unio, & subiectio earundem.*

944 *Quæstio altera est, quid in hoc possint Episcopi?* *Id est, quòd spectato jure communi, & antiquo, Episcopi unire possint omnia beneficia suæ Diocesis non exempta unione perpetua; prout colligitur ex c. sicut n. præced. relato; sic Azor part. 2. lib. 6. cap. 28. à quest. 6. excipe tamen i. beneficia collationi Papæ, vel ejus provisioni, specialiter reservata; hoc enim importat reservatio. Idem colligitur ex Clement. ne in agro. 1. §. ad hæc, de statu Monachorum, ubi in Concilio Viennensi Clemens V. sic statuit: Prædecessorum nostrorum vestigiis inhærentes, perpetuo prohibemus edicto, ne Monachi singuli, in singulis sibi commissis, Administrationibus, vel Prioratibus habitare præsumant: sed, si proventus Prioratum, seu Administrationum hujusmodi duobus fortè non suppetant, iidem Prioratus, & Administrationes (nisi per Abbates ad sustentationem duorum sufficientes reddantur) locis aliis vicinioribus, ad eorum Monasteria pertinentibus, vel ipsorum Monasteriorum officis, aut inter se invicem, prout erit commodius, cum Consilio, & assensu Abbatum, per locorum ipsorum Ordinarios uniantur, Monachis locorum, quæ*

aliis unientur; prioribus ad claustrum prius revocandis; & Clericis servituris ibidem, de locorum ipsorum provisionibus provisione debita faciendâ.

Hæc potestas Episcoporum (spectato 945 jure antiquo) extenditur 1. ut Episcopus etiam Regulari Ecclesie unire possit beneficium seculare, etiam exemptæ; Clement. 2. de reb. Eccles. non alien. ibi: *si una Ecclesia, alteri Ecclesie, seu Dignitati alicui, vel præbendæ per Episcopum, suo consentiente Capitulo uniat, aut Religioso loco donetur; ex eo, quòd Rector ipsius ad hoc vocatus, vel, si vacabat, defensor ei super hoc datus non exiit, neququam id poterit impugnari; & c. Consultationibus. 4. de donat. ibi: Si Religiosis fiant loca ab Episcopo, vel ejus auctoritate, rata debent haberi; ita, quòd persona, quæ jam dictas Ecclesias possident, sine ipsorum assensu eis in vita sua non debent spoliari.*

Extenditur 2. etiam ad beneficia 946 devoluta ad Papam propter negligentiam, vel ignorantiam antecessorum; non autem, si devoluta sint ob propriam Episcopi negligentiam. Unio autem eo casu fieri non potest, antequam Papa utatur jure devoluto, sed postquam usus est in prima ejus variatione; sic Pirhing de præbend. n. 206. Extenditur 3. ut Episcopus possit unire beneficia generaliter reservata Papæ, modo non fiat in fraudem Papæ; & tunc extinguitur mensis Pontificis, quoties eorum collatio alternis mensibus ad Papam spectat; sic Castropalaus cit. n. 5. excipe 1. nisi generalis reservatio comprehendat omnem ordinationem ac beneficio. 2. nisi reservatio perpetua sit; quia tunc unio nunquam haberet effectum. V. Sanchez l. 7. moral. c. 29. Extenditur 4. ut Episcopus de jure communi possit unire Capellas, seu Ecclesias Parochiales præbendis Canonicalibus, & Dignitatibus ob tenuitatem reddituum, non tantum auctoritate Papæ, sed etiam propriâ, seu ordinariâ Episcopi, ut amplius constabit ex seqq.

Vicario Generali Episcoporum pote- 947 stas uniendo beneficia non competit, seclusâ commissione speciali, sicut nec conferendi; secus de Capitulo Sede vacan-

re, modò per hoc juri Episcopi nihil derogetur. Nec obstat, quod non habeat potestatem conferendi beneficia. 1. quia beneficium etiam non vacans uniri potest. Clemens 2. de reb. Eccles. non alien. ibi: ex eo, quòd Rector ipsius ad hoc vocatus, aut defensor ei datus non extitit, nequaquam id poterit impugari. 2. quia collatio est voluntatis; unio, necessitatis, adeoque non est idem utriusque jus: non tamen debet sibi beneficia unire; quia diceret jus in propria causa, & auctoritatem præberet in proprio factò, contra Clement. si una. de reb. Eccles. non alien. ibi: quòd si Episcopus (sui etiam Capituli accedente consensu) mens. sua, vel ipsi Capitulo aliquam duxerit Ecclesiam unendam, hoc irritum esse decernimus, & maneat contraria quavis consuetudine non obstante.

Archiepiscopus potest unire beneficia suæ Diocesis, sicut Episcopus; non autem in Diocesis suorum suffraganeorum; quia in his, extra casus in jure expressos, non habet jus, constat ex cit. c. sicut. de excessib. Prælat. ibi: non obstante assensu, vel confirmatione, quam Metropolitanus interposuisse proponitur; Cum in Diocesi sui suffraganei, absq. ipsius assensu, non debeant aliquid contra Constitutiones Canonicas attentare, nos quoque id decernimus irritandum.

Legatus à latere potest unire beneficia suæ Provinciæ, quæ vel conferre potest, vel devoluta sunt ad Papam: Abbas in cit. c. sicut. num. 5. etiam sine consensu Episcopi, in hac potestate concurrentis, esto per talem unionem aliis Episcopi juribus (visitandi, corrigendi &c.) non præjudicetur: Alii verò Legati non à latere, hoc non possunt; ita Sanchez citat. num. 158. sed de his V. dicta lib. 1. tit. 30. de offic. Legati. Cæteri Prælati Episcopo inferiores, esto habeant conferendi; non tamen habent jus unendi beneficia sibi subjecta, idque spectato jure communi; nam aliter habere possunt, puta privilegio, præscriptione legitimâ, quadragenaria cum titulo, vel immemoriali sine titulo; item

si habeant jurisdictionem quasi Episcopalem in tales Ecclesias; ut deducitur ex c. sicut. 8. de excessibus Prælatorum ibi: Cum itaq. Prior Graden: Monasterium suum, quòd est in tua Diocesi, & de tuo debet ordinari consensu, Monasterio de Accato (tuo assensu minimè requisito) subjecerit, seve unierit; quòd fecit te inconsulto, tibi liceat, auctoritate nostrâ (sicut justum fuerit) infirmare non obstante assensu, vel confirmatione, quam Metropolitanus interposuisse proponitur; Cum in Diocesi sui suffraganei (absq. ipsius assensu) non debeant aliquid, contra Constitutiones Canonicas, attentare; nos quoque id decernimus irritandum.

§. 3.

Quas ob causas, & qualiter, fieri possint uniones beneficiorum?

Quoad 1. partem, 12. ex c. Expo. 948
suis. 33. de præbend. in 6. ubi Honorius III. Episcopo Vesprianti conquerenti, quòd suæ Ecclesiæ Canonici de redditibus suarum præbendarum nequeant sustentari, rescripsit: Si evidens necessitas, vel utilitas exigat, præbendas Ecclesiæ tuæ poteris de Capellis in perpetuum annectendis eisdem (sicut discretionem prævia expedire videris) augmentare, reservatâ congruâ Capellarum Presbyteris portione. Necessitas contingit, si præbenda, cui faciendâ est unio, careat sufficientibus redditibus ad alendum Ministrum: Utilitas, si ob tenuitatem fructuum non inveniatur idonei Ministri, qui Ecclesiis deferviant; alii tertiam causam esse volunt, si per hoc augeatur cultus divinus; deducentes hoc à sensu contrario, c. Ex parte, 12. de Constitut. ubi dicitur, quòd Canonici Eduenses propriis commodis inhiantes, præbendarum numerum ab antiquo in Ecclesia Eduensi statutum (licet non sint ejus diminuti redditus) restrinxerunt; quo intellecto Honorius III. nolentes, inquit, Divini Numinis minui cultum, sed potius augmentari, mandamus, quatenus antiquum numerum facientes auctoritate nostrâ servari, præbendas, quas à tempore ultimi statuti inveneritis vacasse in Ecclesia memorata (quæ obstante aliqua constitutione super hoc à Canonici ipsis factâ, vel confirma-
tione

riōne à nobis ab eisdem obtentâ) personis idoneis, cum consilio Episcopi, consecratis. Ubi apparet, quod diminutionem præbendarum, per coadunationem ad alias, solum reprobaverit Pontifex, quod citra causam, & cum diminutione divini cultus, restrictus fuerit numerus præbendarum; ergo non ubi ex iusta causa fit, & Dei cultus ex hoc promovetur; sed an revera hic finis quandoque in eiusmodi unionibus intendatur? DEUS novit, qui non fallitur, nec falli potest. Nec obstat Tridentinum Sess. 14. de reform. c. 9. dicens: *Non esse faciendas ejusmodi uniones; etiam ratione augendi cultum divinum, aut numerum Beneficiorum, aut alia quacunq; de causa*; nam decretum illud solum loquitur de unione unius beneficii ad Ecclesiam alterius Diœcesis; verba Concilii sunt: quia iure optimo distincte fuerunt Diœceses, & Parochie, ac unicuique gregi proprii attributi Pastores, & inferiorum Ecclesiarum Rectores, qui suarum quisque ovium curam habeant, *ut ordo Ecclesiasticus non confundatur, aut una, & eadem Ecclesia duarum quodam modo Diœcesum fiat*, non sine gravi eorum incommodo, qui illi subditi fuerint, *beneficia unius Diœcesis, etiam, si Parochiales Ecclesie, Vicaria perpetue, aut simplicia beneficia, seu præstimonialia, aut præstimonialia portiones fuerint, etiam ratione augendi cultum divinum, aut numerum Beneficiorum, aut alia quacunq; de causa, alterius Diœcesis beneficio, aut Monasterio, seu Collegio, vel loco, etiam pio, perpetuo non uniantur*, decretum hujus sanctæ Synodi super hujusmodi unionibus in hoc declarando. Quare, nisi causa unien- di directè respiciat DEI cultum majorem, necessitatem, vel utilitatem Ecclesiæ evidentem, non licet Prælati Papæ inferioribus beneficiorum unio; unde Pirhing *h. t. num. 209. §. porro &c.* ad hoc non sufficere meram prærogativam meritorum personæ.

949 Ad alteram tituli partem ꝑ. ut unio licitè, valideque fiat, Prælatum, qui eam facit, debere præmittere cognitionem causæ, ac eos vocare, in quorum notabile præjudicium talis

unio cedit, audireque, si quæ sint, quæ contra unionem opponant, & consensum eorum requirere; ita Sanchez *l. 7. moral. cap. 29. à num. 169.* & alii; ad faciendam porro unionem non necessariò vocandus est *Rektor Ecclesiæ* alteri uniendæ, si primò post ejus mortem fortitura sit effectum; quia sic ei nullum fit præjudicium; ita Sanchez *cit. num. 171.* & quoniam plebs præsumitur plus studere suo, quàm Ecclesiarum commodo, vocanda non est, nisi iustam causam habeat se opponendi; sed nec ex necessitate vocandus est *Defensor*, seu *Advocatus Ecclesiæ*, si unio faciendâ sit tempore Ecclesiæ *vacantis*, per Clement. II. de reb. Eccles. non alienand. juncta Closs. V. *vocatus*; quia tunc nullum ei fit præjudicium; cum *Advocatus* ne quidem præsentationem, vel nominationem habeat Clerici beneficio vacanti præficiendi; sic Barbof. *in Trident. Sess. 7. de reform. cap. 6. num. 23.* sed nec vocandus est, si fiat unio beneficii *non vacantis*; hæc enim unio effectum non fortitur, donec beneficium *vacaverit*, vel per mortem beneficiati, vel aliâ viâ; Sanchez *cit. n. 171.*

Si Episcopus facit unionem, fieri 950 debet cum consensu Capituli, ex c. *Pastorali*, de Donat. & Clement. *si una*, de reb. Eccles. non alienand. si *injustè* nollet consensum dare, per Episcopum compelli potest; & in casu resistentiæ, sine consensu ejus ad unionem procedi. Sanchez num. 164. Sufficit autem si consensus unioni factæ *accedat*, seu illam subsequatur; collig. ex c. *Cum nos*, de his, quæ sunt à Prælato, & c. *jure*, de jure Patronat; sed Castropalaus *cit. D. 6. p. 12. §. 2. n. 26.* requirit consensum Capituli debere adesse *tempore unionis*, nec sufficere, quod sequatur; quia requiritur ad substantiam unionis, & requiritur in favorem Ecclesiæ, ne uniones fiant temerè; non autem in favorem Capituli, de quo procedunt jura citata; non autem est necesse, quod unionem, quam facit Episcopus, præcedat solennis tractatus, seu deliberatio cum Capitulo; cum non habeat rationem veræ & propriæ alienationis; in casu autem unionis faciendæ, valor bene-

beneficii uniendo, & ejus, cui unitur, exprimitur est, si unio peratur à Papa, vel ejus Legato; non autem, si ab ordinatio; hic enim presumitur nosse valorem suorum beneficiorum; Secus, illi. Reg. Cancell. 21. aliàs 22. de unionibus; & hæc dicta sunt spectato jure communi.

§. 4.

Quæ circa beneficiorum unionem statuerit Tridentinum?

951 **P**rimo loco extat Decretum in dicto Concilio Sess. 7. c. 4. ubi statutum est, ut quicumque de cætero plura beneficia Ecclesiastica incompatibilia, per viam unionis, ad vitam recipere, aut retinere præsumpserit, ipsis privatus existat, juxta Constitut. in c. de multa. De præbend. hoc tamen decreto nihil agitur de prohibitione unionum; sed tantum de incompatibilitate beneficiorum unitorum. Deinde eadem Sess. c. 6. declarat, quæ beneficiorum uniones perpetuæ, debeant irritæ declarari post examen factum ab Ordinatione, tanquam Sedis Apostolicæ delegato; Loquitur autem de iis, quæ factæ sunt 40. annis citra à publicatione Concilii numerandis, & non sunt sortitæ effectum; si factæ sunt subreptitiæ. Hoc Decretum non habet locum, si unio sortita fuit effectum saltem ex parte. Dicitur autem tunc sortita affectum, quando vigore unionis fuit capta possessio, Barbosa in cit. loc. Trid. à n. 9.

952 Tertiò statuit Sess. 14. de Reform. cap. 9. ne beneficia, tam simplicia, quam etiam curata, Vicariæ perpetuæ, seu præstimonialia, aut præstimonialia portiones unius Diocesis ex quacunque causa etiam augendi cultus divini, vel numeri Beneficiariorum, perpetuò uniantur alterius Diocesis beneficio, Monasterio, seu Collegio, aut loco etiam pio. Et per hoc correctum est jus antiquum aut oppositum erat licitum de consensu illius Episcopi.

953 **Q**uartò Sessione 21. cap. 5. quòd Episcopus, propter Ecclesiarum paupertatem, & in cæteris casibus à jure permittis possit facere uniones perpetuas quarumcunque Ecclesiarum Paro-

chialium, & aliorum beneficiorum etiam non curatorum, cum curatis, sed juxta formam juris, etiam si generaliter, vel specialiter reservata, aut qualitercunque affecta; & hoc potest etiam ut delegatus Sedis Apostolicæ. Deinde Sess. 23. cap. 18. conceditur Episcopis, ut cum consilio duorum de Capitulo, quorum unus ab Episcopo, alter à Capitulo eligatur, & de Consilio duorum de Clero civitatis, pariter eligendorum ut ante, seminario puerorum unire possint quacunque beneficia, etiam Regularia, etiam juris Patronatus cujuscunque, etiam exempta, etiam nullius Diocesis, etiam annexa aliis Ecclesiis, Monasteriis, Hospitalibus, & locis piis.

Sed circa hoc Decretum Not. 1. 954 unionem factam seminario absque dicto consilio, non valere, resoluti à Francisco Leone apud Barbof. in citat. loco Trident. n. 10. Unio autem hæc fieri non debet seminario, pro quo nondum est præparatio domus saltem conductæ, vel emptæ, & puerorum inductio, ut decidit Rota apud Barbof. cit. n. 11. vel saltem nisi muri ejus sint incepti, licet non absoluti.

Not. 2. ab hac contributione neminem eorum, qui habent beneficia in tali Diocesi, exemptum esse; Barbosa cit. num. 16. nec Episcopum, nec Capitulum, ut liquet ex textu cit. Decreti, nec hospitalia, quæ habent, annexum beneficium, & dantur in titulum, vel administrationem; nec beneficiatos beneficiorum collationis Monachorum; nec monasteria non mendicantium; nec Ecclesias Seculares, quæ non sunt de mensa Monasteriorum, licet eorum institutio, vel collatio ad Monachos spectet, nec mendicantes quoad beneficia ipsis annexa; nec monasteria, quæ habent aliquid superfluum ultra id, quod seminariis sui ordinis contribunt; nec moniales si habeant beneficia unita.

Not. 3. ab hac contributione exemptos esse r. Abbatem, qui in suo territorio, & jurisdictione prius seminarium erexit, & retinet habentes distributiones quotidianas à præbendis dist-

stinctas; nam hi ex distributionibus nihil tenentur contribuere, nihil tenentur ex his, quæ in incerto, in elemosynis piorum, & similibus consistunt: 4. Monasteria mendicantium &c. de quibus V. Barbof. cit. loc. Trid.

957 Nor. 4. vi decreti cap. 18. de quo num. 953, Episcopum seminariis posse unire beneficia quæcunque (non tamen omnia beneficia simplicia) cujuscunque dignitatis, & qualitatis, etiam affecta, sed sine præjudicio obtinentium; non autem ea, quæ spectant ad collationem inferiorum, neq; Canonatus, neque juris Patronatus etiam Ecclesiastici, neque reservata Sedi Apostolicæ post eorum vacationem, nec vacantia in mense reservato Papæ, nec quæ residentiam requirunt Regularia, nec quæ Monasteriis unita, vel annexa sunt, nec beneficia commendata, de quibus Barbofa cit.

958 Quinto Sess. 24. cap. 13. statuit, ne Ecclesiæ Parochiales Monasteriis quibuscunque, aut Abbatibus, seu Dignitatibus, sive præbendis Ecclesiæ Cathedralis, vel Collegiæ, sive aliis beneficiis simplicibus, seu hospitalibus, militiisve uniantur; hoc decreto clarè restringitur potestas jure communi concessa Ordinariis, de qua dictum est à num. 944. sed nota, quod hoc decretum non habeat locum in unione, quæ fieret pro fundatione, dotatione, augmento, vel conservatione monasteriorum, Collegiorum, & aliorum locorum piorum; sic Barbofa in cit. loc. Trident. num. 10. & allegatur etiam in Remissionibus ad dict. cap. 13. Trid. V. Monasteriis, intellige, si sint erecta ad fidei Catholicæ defensionem, & propagationem, bonarumque artium cultum. Quamvis Castropalaus D. 6. de beneficiis part. 12. §. 3. num. 18. §. Secundo limitat, hanc limitationem non admittat.

959 Sexto eadem Sess. cap. 15. statuit, hanc rationem esse in Ecclesiis Cathedralibus, & Collegiatis insignibus tenendum, ubi sunt præbendæ multæ, sed tenues, & insufficientes, ut Episcopis liceat cum consensu Capituli, vel ali-

Tom. III.

quot beneficia simplicia, non tamen regularia, iis unire; vel, si hac ratione non possit provideri, aliquibus suppressis de Patronorum consensu, si laicorum sint: hoc decreto limitatur Ordinariorum potestas, ut in dato casu possit unire sola beneficia simplicia, tamen tamen jure communi omnia uniri poterant, ut dictum est à num. 944. ampliatur tamen etiam, ut unire possint beneficia Patronatus Ecclesiastici absque Patronorum consensu; sic Castropalaus citat. num. 19. qui tamen notat, hanc potestatem uniendo beneficia, irrequisitis Patronis Ecclesiasticis, non esse ordinariam (hæc enim id non possunt) sed delegatam.

Denique Sess. 25. c. 9. statuit, 960 ne fiat unio beneficii liberi cum beneficio juris patronatus, quæ restrictio jure communi non habetur, aut dictum est n. jam cit. Ex his autem colligitur per Concilium Tridentinum non esse ablatam Episcopis potestatem uniendo beneficia simplicia monasterio, vel alteri loco pio, sicut licebat jure communi, modo beneficium sit intra diocesim, in qua est monasterium, neque sit curatum; quid autem spectato jure Tridentini possit, si curata sunt, dictum est num. 953.

Quæstio est, à quò, & ex quibus 961 causis dissolvi possit unio Ecclesiarum semel facta legitime? 12. ex justa causa posse ab eo, qui univit. Censetur autem justa causa, si cesserit ea ratio, seu causa, propter quam facta est unio; ad hoc autem (sicut ad unionem) requiritur causæ cognitio, consensus Capituli, vocatio eorum, quorum interest &c. effectus dissolutionis est, quod Ecclesia redeat ad statum, in quo fuit ante unionem; potest autem Episcopus etiam beneficia sibi subiecta, & per Papam alteri unita, revocare ex justa causa: vide Rebuffum in praxi benefic. de unionis revoc. à num. 15. Azor. p. 2. l. 6. c. 29. q. 21.

Ex dictis colliges vi Tridentini, 962 per locorum ordinarios, jure novo non posse facere uniones beneficiorum, pro ut poterant jure antiquo, cum, ut nota-

F f tum

tum est, in quibusdam ea potestas illorum per Concilium restricta sit; primo enim ex dict. num. 952. interdictum est illis unio beneficiorum, quæ sunt diversarum Diocesium; etiam ex ratione augendi cultûs divini; 2. ex n. 958. unio parochialium Ecclesiarum facta monasteriis, Abbatibus, Dignitatibus, præbendis Ecclesiæ Cathedralis, vel Collegiatae, aut aliis beneficiis simplicibus; quod tamen intellige juxta limitationem citat. num. 958. appositam &c. 3. unio beneficii liberi cum patronato ex num. 960.

ARTICULUS V.

De dismembratione beneficiorum.

963. **D**ismembratio beneficiorum proprie significat diminutionem beneficii, quoad fructus, servatam tamen beneficii unitatem, quæ tollitur per sectionem; seu divisionem ejus. Unde Garcia de benefic. part. 3. cap. 3. à num. 1. dismembrationem, ait, fieri, cum alicujus beneficii fructus, seu redditus ab ipso beneficio separantur, ut alteri applicentur, beneficio v. gr. tenui, aut loco pio in subsidium decentis sustentationis, hanc dismembrationem fieri posse à summo Pontifice ex justa causa, constat ex dict. arg. c. 2. de præbend. in 6.

964. Quæstio est de aliis Ecclesiæ Prælati, Papæ inferioribus; de hoc extat c. Avaritia. 10. de præbend. ubi Alexander III. scribens ad Canonicos Regulares, & Monachos Eboracenses, intelleximus, inquit, quod in Ecclesiis vestris (de quibus certas pensiones consuevistis percipere) portiones, vel antiquos redditus minorastis, quos nonnulli Clerici Ecclesiarum ipsarum olim habuisse noscuntur, unde, quoniam hoc ex radice avaritiæ, & cupiditatis procedit, quam debetis modis omnibus evitare, mandamus, si quas portiones, vel antiquos redditus Clericorum, sine consensu Archiepiscopi vestri, minuere, vel parvas dividere præsumpsistis, ad integritatem pristinam revocetis. Ex hoc textu colligitur dismembrationem non esse illis absolute prohibitam; sed solum, sine consensu ordinarii, & cum talis diminutio portionum sapiat avaritiam. Videtur

autem hic non agi de onere pensionum (quæ cum pensionario extinguuntur) sed portionum, quæ constitutæ sunt aliis beneficiis, & locis piis, quæ non intereunt; patet ex textu, ibi: portiones, vel antiquos redditus minorastis; de portionibus porrò vide dicta à num. 259. & 262. Hoc autem videtur non solum de Regularibus accipiendum, sed etiam aliis Ecclesiasticis, non regularibus, ubi eadem ratio avaritiæ præsumptæ, aut prætermisio consensûs superioris non intervenit in diminutione reddituum annuorum beneficii, vel portionum.

Extat præterea decretum Tridentini Sess. 25. de reformat. cap. 16. ubi Concilium sic loquitur: statuit præterea sancta Synodus, ut Ecclesiastica beneficia Secularia, quocunque nomine appellantur, quæ curam animarum ex primæva eorum institutione, aut aliter, quomodocunque retinent, illa deinceps in simplex beneficium, etiam assignatâ Vicario perpetuo congruâ portione, non convertantur, non obstantibus, quibuscunque gratiis, quæ suum plenarium effectum non sunt consecutæ; in iis verò, in quibus contra eorum institutionem, seu fundationem cura animarum in Vicarium perpetuum translata est (etiam si in hoc statu, ab immemorabili tempore reperiantur,) si congrua portio fructuum Vicario (quocunque nomine is appelletur) non fuerit assignata, ea quamprimum, & ad minus intra annum à fine præsentis Concilii, arbitrio ordinarii juxta formam decreti sub felicitis recordationis Paulo III. assignetur. Nam ex hoc deducitur, Ecclesiastica beneficia Secularia non posse, quæ curam animarum, aut aliter quomodocunque retinent, in beneficia simplicia converti; sic Garcia de benefic. part. 12. cap. 9. num. 87. Zerola in praxi Episc. part. 1. vide unio. §. 3. etiam tantum quoad partem fructuum, teste Pyrro Corrado in praxi benefic. lib. 3. cap. 2. num. 12. & quoniam dismembrare, seu partem fructuum beneficiorum Secularium, (quomodocunque curata sint) applicare beneficio simplici, videtur idem, ac eorum fructus in beneficium simplex convertere; sicut hoc, sic